

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-210/22-E

Název	Mateřská škola a Základní škola Na rovině v Chrudimi
Sídlo	Na Rozhledně 766, Chrudim IV, 537 01 Chrudim
E-mail	zs@narovine.eu
IČ	03 153 266
Identifikátor	691 006 903
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Jana Hrázská
Zřizovatel	Mgr. Jana Hrázská, Pobřežní 1237, 537 01 Chrudim Slavomíra Petrová, Pod Jelenicí 657, 560 02 Česká Třebová
Místo inspekční činnosti	Na Rozhledně 766, Chrudim Pod Jelenicí 657, Česká Třebová Lhotka 98, Česká Třebová
Termín inspekční činnosti	14., 18. a 19. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Mateřská škola a Základní škola Na rovině v Chrudimi (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny-výdejny. Základní a zájmové vzdělávání je realizováno kromě Chrudimi rovněž v České Třebové, kde se nově uskutečňuje též na adrese Lhotka 98, která v rejstříku škol a školských zařízení není zapsaná jako místo poskytovaného vzdělávání.

Vzdělávání v mateřské škole probíhá v jedné věkově smíšené třídě, v níž bylo v době inspekční činnosti zařazeno 25 dětí (100 % kapacity), sedm z nich v posledním ročníku před nástupem do základní školy a čtyři s odkladem povinné školní docházky (z toho jedno se speciálními vzdělávacími potřebami). Osmi dětem bylo povoleno individuální vzdělávání. Školní jídelna-výdejna zajišťuje výhradně stravování pro děti v mateřské škole.

Základní vzdělávání se aktuálně týká celkem 133 žáků (v Chrudimi 70, v České Třebové 41 a v režimu individuálního vzdělávání 22). Další dva žáci absolvují povinnou školní docházku v zahraničí. Počet žáků trvale narůstá, kapacita byla od roku 2016 několikrát navýšena, nyní je využita z 95 %. Speciální vzdělávací potřeby byly diagnostikovány školskými poradenskými zařízeními u 17 žáků.

Školní družinu v souhrnu v obou městech navštěvoval podle výkazu MŠMT k 31. 10. 2021 nejvyšší povolený počet 50 žáků. Činnost školního klubu probíhá v Chrudimi, přihlášeno je 15 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola si stále udržuje rychlé, dynamické tempo svého rozvoje. Ředitelce (jedné ze zřizovatelek) se spolu s pedagogy postupně daří naplňovat vize, které vedly k jejímu vzniku. Zřejmý je individuální přístup ke vzdělávání každého žáka, podpora samostatnosti, zodpovědnosti, důraz na sebereflexi i pojmání školy jako komunitního centra, což dohromady reprezentuje obraz moderní efektivní vzdělávací instituce. Současně jsou stanovovány i nové cíle, důležité pro další posun. Tím hlavním je nyní vybudování střední školy, která by uplatňovanými principy kontinuálně navazovala na předškolní a základní vzdělávání.

Vedení školy je stabilizované, ředitelka a její zástupkyně tvoří kompaktní, spolupracující tandem s jasně rozdělenými kompetencemi. Obě průběžně monitorují a vyhodnocují procesy ve své gesci, promýšlejí opatření do budoucna. Od minulé inspekce byl zaznamenán pozitivní posun ve vedení dokumentace, zavedený systém je přehledný a logický. Příležitostí ke zlepšení je nyní soustředit se na obsahovou stránku dokumentů, hledat z pozice alternativní školy jejich optimální funkční znění. V rámci inspekční činnosti byly některé vnitřní dokumenty doplněny, aktualizovány.

S narůstající velikostí školy se stává složitějším, zejména z hlediska vzdálenosti a s tím spojené časové náročnosti, řízení pobočky v České Třebové, kde působí druhá ze zřizovatelek. Problematické je zde zejména personální zabezpečení výuky, pedagogický sbor se často mění a čítá většinou vyučující se středoškolským vzděláním. Vedení školy doložilo snahu o zlepšení tohoto stavu. V Chrudimi se stejná skutečnost týká výuky cizích jazyků, ostatní pedagogové splňují požadavky odborné kvalifikace, případně dokončují vysokoškolské studium učitelského směru. V mateřské škole dostatečné personální zajištění umožňuje ve zvýšené míře diferencovaný přístup k jednotlivým dětem a respektování jejich individuálních potřeb a zájmů. Pedagogický rozvoj všech pracovníků je podporován,

směřuje nejen do oblasti Montessori pedagogiky, ale zahrnuje širší spektrum vzdělávacích témat. Nabyté poznatky, stejně jako další zkušenosti, učitelé sdílí s ostatními včetně ředitelky při každodenních osobních setkáních ve sborovně, či při společných pravidelných provozních poradách, ve výuce je uplatňují různou měrou. Odborné otázky spojené s pedagogickým procesem jsou řešeny většinou ústně, bez písemných záznamů.

Prostorové a materiální podmínky školy se od minulé inspekce zejména v Chrudimi opět výrazně zlepšily. Předností je umístění všech součástí v jednom objektu, včetně budoucí střední školy, pro kterou je již připravené působiště. Prostory pro předškolní i základní vzdělávání jsou dostatečné, vybavené vhodným nábytkem a pomůckami. Prostředí působí harmonicky, ve třídách je vše smysluplně uspořádané, volně dostupné. Děti a žáci jsou tak přirozeně motivováni k aktivnímu poznávání a je povzbuzována jejich chuť k dalšímu učení. V mateřské škole je velkým přínosem funkční kuchyňka, kde se děti podílí na přípravě stolování a oplachují nádobí, což představuje účinné a účelné propojení s každodenním životem. Součástí je i oddělené místo pro umývání výtvarných potřeb. Školní družina má samostatně vyčleněnou hernu, školní klub využívá běžné třídy. Jejich vybavení umožňuje žákům odpočinkové a tvořivé činnosti. Značný čas v rámci zájmového vzdělávání tráví žáci na zahradě, kde by bylo vhodné renovovat některé herní prvky, a také na nedávno získaném rozlehlém pozemku v blízkosti školy. Na něm pomalu vzniká vlastní farma, učící žáky mimo jiné ohleduplnému chování k životnímu prostředí, což je jedna z priorit školního vzdělávacího programu. Významného zlepšení se dočkalo také zázemí pro vedení školy a pedagogů. V České Třebové vedle velmi pěkných původních prostor, které jsou však dostačující pro menší počet žáků, probíhala výuka v pronajaté budově, jež byla zkolaudovaná jako mateřská škola. Tudiž zde žáci nemají k dispozici odpovídající sociální zařízení, pracovní kout pro učitele je na chodbě, vzdělávání částečně ovlivňuje i technický stav budovy (okna, radiátory).

Ředitelka klade důraz na přátelské, spolupracující klima, usiluje o vytváření pozitivních vztahů mezi všemi účastníky vzdělávání, založených na vzájemné pomoci a respektu. Významná je spolupráce s rodiči dětí a žáků. Přínosem pro tuto oblast jsou také pořádané adaptační pobyty, školy v přírodě, lyžařský výcvik, společné akce s rodiči apod., které spolu s dalšími pohybovými aktivitami a programy posilujícími správné stravovací návyky (např. Mléko do škol) podporují zdravý způsob života. Pozornost je věnována i tematice ochrany zdraví. Děti a žáci se přiměřenou formou seznamují se zásadami bezpečného chování ve škole i mimo ni.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Proces vzdělávání v mateřské škole, vycházející ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Skrze smysly objevujeme svět“, byl uskutečňován na základě integrovaného způsobu výuky, v klidné a pohodové atmosféře. Výrazným pozitivem byla plynulá organizace, která respektovala psychohygienické zásady. Uspořádání dne umožňovalo proměnlivé zařazování aktivit podle zájmu a potřeb dětí. Didakticky zaměřené činnosti měly charakter nabídky, slučovaly poznatky z více oborů, propojovány byly s praktickými zkušenostmi. Stanovené téma prolínalo celým dnem. Pestrost vzdělávacích podnětů, dostatek připravených pomůcek a materiálu přirozeně motivovaly děti k činnostem a podporovaly jejich aktivitu a samostatné rozhodování. Často a účelně kladené problémové otázky rozvíjely kompetenci k řešení problémů, děti byly vedeny k zodpovědnosti a k dokončování úkolů. Přirozenou součástí všech aktivit byl rozvoj matematických dovedností, rozlišování barev, orientace v prostoru i v rovině. Vzdělávací nabídka byla převážně diferencovaná vzhledem k možnostem jednotlivců. Snahou učitelů je maximální

využití potenciálu dětí, důraz není kladen na výkon, ale na celkový osobnostní a sociální rozvoj. Děti byly také vedeny k hodnocení činností, méně ale k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Na velmi dobré úrovni byla kultura stolování, ve velké míře byla rozvíjena samostatnost a sebeobsluha. Během dne bylo uplatňováno a vyžadováno dodržování společenských pravidel, slušné chování a šetrné zacházení s hračkami a pomůckami. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi i mezi dětmi navzájem se projevovala vzájemná důvěra, zdvořilost a pomoc. Styl práce učitelek byl vstřícný, podporující a empatický, založený na respektující komunikaci.

Oproti minulé inspekci je primární logopedické prevenci v mateřské škole věnována dostatečná pozornost, několikrát denně jsou vhodně zařazovány logopedické chvilky. Jednou týdně jsou děti seznamovány s anglickým jazykem, a to průběžně při běžných denních činnostech.

Vzdělávací proces v základní škole je realizován na základě „Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ Na rovině v Chrudimi“. Stanovený učební plán byl naplňován. Vyučování doplňují mnohé mimoškolní akce, jež představují probíraná témata v kontextu reálného světa. Organizace výuky nejmladších žáků zůstala od minulé inspekce zachována ve dvouhodinových blocích, což není z hlediska efektivity vzdělávání a nároků na soustředění optimální a ne zcela odpovídá psychohygienickým zásadám pro mladší školní věk.

Způsob hospitované výuky podporoval rozvoj osobnosti žáků prostřednictvím výrazné diferenciací učiva a individualizace vzdělávacího obsahu. Ve vyučovacím procesu se jasně projevovaly stanovené principy vzdělávání založené na respektování schopností jedince, na rozvoji samostatnosti, odpovědnosti za plánování a realizaci svého učení a také na podpoře vzájemné spolupráce. Vícesmyslové a víceoborové propojení učebního obsahu úspěšně ovlivňuje dlouhodobější upevnění znalostí, dovedností a praktických zkušeností, vede k objevování a kreativnímu zpracování úkolu. Přínosné bylo vzájemné obohacování ve věkově smíšených kolektivech, žáci si oporu při plnění úloh často poskytovali mezi sebou, což přirozeně podporovalo jejich kooperaci. Vzájemná interakce žáků s učiteli přinášela motivaci k další práci a k dokončení zvolených zadání, což nastávalo i v důsledku respektování vlastního tempa žáků. Činnost asistentek pedagoga velmi dobře podporovala vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jejich spolupráce s pedagogy byla v případě potřeby přínosná i pro ostatní žáky. K úspěšnému naplňování vzdělávacího obsahu a efektivnímu průběhu učení velmi výrazně přispívalo využívání četných učebních pomůcek, pracovních materiálů i didaktické techniky. Pozitivní atmosféra vytvářela bezpečné učební prostředí. Aktivita žáků v hodinách byla značná. Vzájemně se nerušili a respektovali zavedená pravidla, měli možnost pracovat kdekoli ve třídě, někdy i v jejich přilehlých prostorách. I nejmladší žáci dokázali pracovat podle písemných zadání, spolupracovat s ostatními ve skupině a objektivně vyhodnocovat výsledky své práce. V závěru všech hospitovaných bloků bylo zaznamenáno sebehodnocení žáků podle předem známých kritérií, v některých případech se jednalo o přínosnou sebereflexi podporující jejich vzdělávací pokrok. Pozitivem je automatické vyčleňování dostatečného časového prostoru pro tyto hodnotící aktivity.

Činnost školní družiny a školního klubu volně navazuje na obsah a principy základního vzdělávání. Témata jsou naplňována především s důrazem na volbu vlastních aktivit podle momentálních zájmů žáků. Výběr by bylo vhodné podpořit cílenější a konkrétnější plánovanou nabídkou, která v základní rovině obsahuje výtvarné, hudební a pohybové činnosti. Pokud je to možné, tráví žáci odpolední čas venku na čerstvém vzduchu.

Komunikace mezi vychovateli a žáky, i mezi žáky samotnými, byla přátelská, vzájemně naslouchající a respektující.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky v mateřské škole získávají informace o výsledcích vzdělávání jednotlivých dětí i informace o jejich vzdělávacích pokrocích na základě jejich projevů. Výsledky jsou zaznamenávány. V současné době je využíván nový způsob zápisu, u kterého učitelky ověřují vhodnost a vypovídací hodnotu získaných informací pro využití v další práci.

Předškolní vzdělávání podporuje všestranný rozvoj dětí, připravené aktivity směřovaly k vytváření základů klíčových kompetencí. Na základě zpracovaných tematických bloků, které probíhaly v námětové propojenosti, měly děti dostatek podnětů k učení, posilována byla jejich důvěra ve vlastní schopnosti. Děti byly s ohledem na svůj věk velmi samostatné a aktivní. Rozvíjení sociálních kompetencí i kompetencí k řešení problémů bylo na požadované úrovni. Děti přirozeně komunikovaly, uměly vyjádřit své pocity. Dokázaly si samostatně hrát a pracovat v různě velkých skupinách. K sobě navzájem se chovaly přátelsky, řešily běžné situace. Dostatečné množství poznatků a dovedností měly i v oblasti předčtenářské, předmatematické a přírodovědné gramotnosti. Během dne byla ve styku s dospělými i s dětmi dodržována základní pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, poprosit). Při stolování projevovaly děti velkou samostatnost v sebeobsluze, udržovaly čistotu.

Vzdělávací výsledky žáků v základní škole učitelé průběžně monitorují v rámci vyučovacího procesu. Ze svého pedagogického pozorování si zapisují vybrané informace, které pak využívají při konkretizaci opatření pro rozvoj jednotlivých žáků a individualizaci jejich vzdělávací nabídky, což představuje významnou podporu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky spadající do oblasti rizika školního neúspěchu. Komplexnější pohled na úroveň osvojování znalostí poskytuje posouzení žakovského portfolia. Na vysvědčení jsou žáci hodnoceni slovně.

Ze zhlédnuté výuky bylo patrné, že klíčové kompetence jsou rozvíjeny rovnoměrně. Žáci se dokázali učit samostatně i v kolektivu, běžně spolupracovali ve dvojicích či skupinách. Úroveň komunikace s vyučujícími i se spolužáky přiměřeně korespondovala s jejich věkem, dokázali formulovat svůj názor, cíleně mezi sebou diskutovali k zadanému úkolu. Řešili problémové úlohy, samostatně vyhledávali a objevovali nové poznatky. Velmi přínosné pro rozvoj osobnosti žáků je jejich vedení k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, jež je dlouhodobou a plnohodnotnou součástí výuky. Sociální kompetence jsou rozvíjeny napříč vzdělávacím procesem, důraz je kladen na vedení k samostatnosti a zodpovědnosti. Občanské a pracovní kompetence se naplňují společně s přírodovědnou gramotností, žáci se aktivně zapojují do péče o chovaná zvířata, třídí odpad apod. Cennou zpětnou vazbu o kvalitě výuky poskytuje externí testování, výkony žáků v něm jsou zpravidla slabší, než je republikový průměr. O příčinách ředitelka přemýšlí, může jimi být například nižší úroveň čtenářské gramotnosti, která se projevila i při vyplňování on-line dotazníku v rámci inspekční činnosti.

Pro žáky s povoleným individuálním vzděláváním je pravidelně organizováno přezkoušení, které je spíš orientační, benevolentní. Škola jej pojímá víceméně jako akt setkání, který ne vždy byl doložen průkaznou dokumentací. Hodnocení je ponecháno na vzdělavateli žáka, ředitelka text uvedený na vysvědčení upravuje jen malé míře. Některé formulace nehodnotily splnění výstupů daných školním vzdělávacím programem (zejména v oblastech

Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce), ale popisovaly zpravidla volnočasové činnosti žáků.

Realizované preventivní aktivity a související témata v obsahu vyučovacích předmětů posilují povědomí žáků o možných rizikových jevech. Nízký počet žáků umožňuje soustavné sledování a zachytávání signálů rizikového chování, jejich řešení a přijímání opatření ve spolupráci všech zainteresovaných, včetně odborníků z jiných institucí.

Závěry

Vývoj školy

- od minulé inspekce došlo na obou pracovištích školy k nárůstu počtu žáků,
- na pracovišti v Chrudimi bylo v mateřské i základní škole zaznamenáno výrazné zkvalitnění prostorových a materiálních podmínek, což má kladný vliv na vzdělávací proces i na celkovou atmosféru školy,
- vzdělávání v mateřské škole je nyní organizováno plynule, frontální činnosti jsou zařazovány pouze okrajově a účelně, zvýšená pozornost je věnována primární logopedické prevenci.

Silné stránky

- příjemné a přehledně uspořádané prostředí mateřské školy podpořené účelným a podnětným materiálním vybavením,
- plynulá organizace vzdělávacího procesu v mateřské škole, využívání různorodých forem a metod práce, které umožňují uspokojování individuálních potřeb dětí a podporují rozvoj jejich samostatnosti a sebedůvěry,
- klidná a pohodová atmosféra vzdělávacího procesu v mateřské i základní škole podpořená vstřícným a respektujícím pedagogickým stylem učitelů,
- používání výchovně vzdělávacích strategií účinně vedoucích žáky ke spolupráci, zodpovědnému osobnímu přístupu k učení a hlubšímu propojování poznatků různých vzdělávacích oborů,
- výrazná individualizace a diferenciací vzdělávání, která umožňuje rozvoj nadání i podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- personální zajištění výuky v České Třebové,
- materiální podmínky výuky v České Třebové,
- obsahová stránka dokumentace školy.

Příklady inspirativní praxe

- podnětné prostředí mateřské školy, které podporuje rozvoj samostatnosti dětí, jejich sebedůvěru a chuť dále se učit a poznávat,
- plynulá organizace vzdělávacího procesu v mateřské škole, která umožňuje respektování individuální možnosti a potřeb jednotlivých dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- rozšířit diagnostické záznamy o dětech o diagnostické portfolio a získané informace využívat k cílené individualizaci vzdělávací nabídky,
- vést děti k dovednosti vlastního hodnocení,
- zaměřit se na doplnění odborné kvalifikace pedagogů v základní škole,
- rozpracovat nabídku činností pro žáky v zájmovém vzdělávání (např. prostřednictvím krátkodobých plánů),
- zrenovovat herní prvky na zahradě u objektu školy v Chrudimi.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky a přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovatelská smlouva školské právnické osoby ze dne 26. 3. 2014 (včetně 8 dodatků, poslední ze dne 7. 7. 2017)
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 1. 2022
3. Jmenovací dekret ředitele školské právnické osoby ze dne 20. 5. 2020
4. Udělení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě MŠ Na Rovině v Chrudimi ze dne 1. 9. 2020
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Skrze smysly objevujeme svět“ platný od 1. 9. 2020
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Na rovině v Chrudimi platný od 1. 9. 2017
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. 9. 2019
8. Školní vzdělávací program pro školní klub, platný od 1. 9. 2021
9. Školní matrika – školní rok 2021/2022
10. Školní řád pro rok 2021/2022 (mateřská škola)
11. Školní řád platný od 1. 9. 2021 (základní škola)
12. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu ZŠ NA ROVINĚ, platný od 1. 9. 2020
13. Vnitřní řád školní jídelny-výdejny, platný od 1. 9. 2021

14. Rozvrhy hodin tříd - školní rok 2021/2022
15. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce - školní rok 2021/2022
16. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2020/2021
17. Záznamy z jednání pedagogické rady a z provozních porad - školní rok 2020/2021, 2021/2022
18. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2021/2022
19. Minimální preventivní program - školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní inspektorka

Mgr. Milena Pokorná, školní inspektorka

Mgr. Jan Kozák, kontrolní pracovník

V Pardubicích 11. 2. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Hrázská, ředitelka školy

V Chrudimi 21.2.2022

Mateřská škola a Základní škola
Na rovině v Chrudimi
Na Rozhledně 766, 537 01 Chrudim
IČ: 03 153 266 • www.narovine.eu